

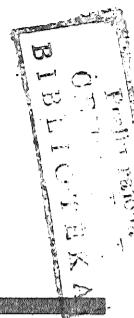

NOVADNIEKS

OTRDIEN,
1990. gada 7. augustā

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 93 (5097)
Makšķ 3. lpp.

Par ko lēma agronomi?

3. augustā uz neplānotu saņemtu agrorūpnieciskajā apvienībā «Preiļi» bija sasaukti kolhozu un padomju saimniecību agronomi. Galvenais — kā sadalit spēkus. Lai vairāk varētu izdarīt, ja agrometeoroloģisks dienests sola pavisam nedaudz saulainu un sausu dienu.

GRAUDU NOVĀŠANA, saudzīnot ar pagājušo gadu, krieti iekavējusies. Pagājušās nedēļas beigās rajona vidējais rādītājs vēl nebija ne desmit procenti. Tājā pat laikā kolhozs «Sarkanais Oktobris» graudus bija novācis jau trešajā daļā plā-

tibū. Sešas saimniecības kavējās ar plaujas masveida sākumu — tās bija Leņina kolhozi, saimniecības «Rožupe», «Līvāni», «Vānagi», «Gailīši» un Aglonas padomju saimniecība. Vairākas nosauktajām saimniecībām plauju varēja uzsākt agrāk, jo citurādīs pat apstākļos kombaini strādāja.

Rajona saimniecību agronomijas speciālistiem jāizdara viens secinājums — pietiek spēlēties ar nenoēiktību un nekonkrētiem solījumiem un vērtējumiem. Raža jānovāc, tāpēc jābūt skaidrībai par darāmo.

Krieti atpaliekam AUGSNE SAGATAVOSANA ZIEMAJIEM Kolhozi «Dubna un «Vārkava» līdz 1. augustam vēl nebija aparūsi ne hektāru ieplānoto tirumu. Iztrūka atbilde uz jautājumu — kā iespējs visu izdarīt, jo mehanizatoru kadru, kā vienādīgs nepietiek.

Ievērojami mazāki par vajadzīgo arī LOPBARIBAS KRĀJUMI. Un tie ir ļāpapildina ar visiem iespējamiem paņēmieniem, nesādējot arī roku darbu un kraušanu zārdos. Vēl jo vairāk tāpēc, ka pēc lietiem spēcīgi saņemtās pārākīs atāli. Tas ir liels at-

spāds grūtā bridi. Sanāksmes dalibnieki lielāju uzmanības veltīja jautājumam par LINU RAZOTAJU ASOCIACIJAS IZVEIDOSANU. Ideja radās Latgalē, jo tieši mūsu saimniecības visvairāk speciālizējas linu audzēšanai. Ir domāvēdot kooperatīva tipa, brivprātīgu, pilnīgi neatkarīgu un līdzīgās dalībnieku apvienību linu audzēšanai, pārstrādē un produkcijas realizēšanai.

Agronomi tika iepazīstināti ar patreizējo situāciju un tuvējo perspektīvu. Linu produkcijas cenas celsies vairākas reizes. Un tas nozīmē, ka rūpnieku pelna pieauga. Bet kas no ta atleks linu audzētājiem? Ja pastāvēs iepriekšējās attiecības — nekas.

Un tāpēc katrai saimniecībai, kur nodarbojas ar linu audzēšanu, pāsai jāizmēr savā nākotne. 22. augustā Vilānos pulcēsies visu ieinteresēto saimniecību pārstāvji no Latgales rajoniem un no Valmieras rajona. Tad arī tiks izlemts jautājums — būt vai nebūt asociācijai? Skaidrībā jābūt pēc iespējas ātrāk, jo cenas par liniem ir samērā zemas. Ja nebūs atprečošanas, lieļā daļa saimniecību atteikšies no šīs darbietilpiņas kultūras audzēšanas. Protams, ir sagaidāma zināma pretestība no linu produkcijas pārstrādes un realizācijas uzņēmumiem, kuriem asociācijas izveidošanas gadījumā vairs nepiešķīs visā pelna.

L. Birzniece

R
U
D
E
N
S

—
90

Nākotnieši, tāpat ka citās saimniecības, uzsāka labības novāšanu. Jau jūlijā notika pirmā vāla diena, kombainieriem tika pasniegti ziedi, māla krūzes. Bet pāri otrā iecirkņa kombainieri pastāstīja, ka todien — pirms vāls tā arī nesanācis, jo bijis lietus. Ziemas kviešus Kauparniekos sākuši plaut tikai nākošajā dienā. Katram sanācis pa diviem bunkuriem. Andris Sotnieks iekulis trīs. Arī pagājušo otrdienu kombaini stāvēja. Kombainus vēlreiz par lūkoja, kādu mezglu ieļloja kombainieri Antons Pastars, Jevgenijs Sirotins, Aivars Kursītis, Jāzeps Leimans (attēla). Piektais posma kombainieris Andris Sotnieks bija aizbraucis uz darbnīcam. Posmā strādā graudu vedējs Vladislavs Prīkulis, metinātājs Ēvalds Znotiņš.

Kombainieri solījās, ka varbūt pēcpus dienā uzsāks plaut. Vīnu sejas bija smaidīs — kaut sākums grūts, bet nevar būt, ka visu laiku līdz lietus.

J. Zandes teksts un foto

Dārzeni no siltumnīcām

Sogad vasara ir divaina: sākumā bija vēss un sauss, gandrīz visu jūliju līja, un dārzeni (se-

višķi gurķi un tomāti) tādos laika apstākļos kļāja laukā augslīkti, pārī. Vienīgā rāza — no

siltumnīcām.

Kolhoza «Jersika» siltumnīcu kolektīvs, kurā vada Aina Usāre, tirdzniecības tīklam un sa biedriskās ēdināšanas uzņēmumiem piegādājis ap pusotras tonnas gurķu un tonnu tomātu. Laba

gurķu un tomātu rāza izaugusi agrofirmas «Sarkanais Oktobris» siltumnīcās Riebiņos. Ilggadējais un enerģisks dārzenieks Volde mārs Gerts dārzenu produkciju nodod ik pārdienas.

J. Aizkalns

saimnieki audzēs labību kartupeļus un lopus.

J. Brīcis

Vanagu jaunsaimnieki

Zemnieku personīgās saimniecības veldoja arī atjaunījā un

klausāja rajona ciemā — Vanagos. Te ir četri jauni zemuri.

Pagastu izpildkomitejās

Rūpes par veciem cilvēkiem

Galēnu pagasta Tautas depu-
tu padomes izpildkomitejā savā

kārtējā sēdē sprieda par ve-
lventuļo cilvēku apgādi ar parti-

kas produktiem. Par 34 vecajiem cilvēkiem, kuriem nav lopus un kuri vairs nav spējīgi strādat savā piemājas zemītē, nolēmts lūgt

rajona izpildkomiteju, lai viņi reizi mēnesi Preiļu veikalā varētu iegādāties pārtikas produktus.

bas bietes, piedalas lopbarības sagādē, veic citus darbus, kas viņiem ir pa spēkam.

vokli. Jaunajā mājā dzives vieta ierādīta arī Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas topošajām absolventēm Ināraj Kondrovai un Sandrai Gribonikai, kas kolhozā strādās par veterinārajām ārstēm.

J. Gurgons

dē spriests arī par bērnu un pusaudžu nodarbinātību vasarā. Pa-

nākts, ka ap 60 Galēnu deviņgadīgās skolas skolēnu strādā kohzoza «Galēni»: rāvē lopbarī-

Par pusaudžu nodarbinātību

Galēnu pagasta Tautas depu-
tu padomes izpildkomitejas sē-

ja Janīna Dūda ar bēriem. Ro-
berta un Janīnas Cakulu, Ser-
geja un Svetlanas Cvetkovu ģi-
menes.

Daudzām jaunajām ģimēm iedalīti triju un divu istabu dzī-

„Varavīksne“ Jersikā

Līvānu 2. vidusskolas LOTOS vienības nosaukums, šķiet, vīzulo uz ūlībinoši zālās zemes fona rā-
ženā līetus letekmē. Daudzkrā-
sainas krāsas varavīksne mīrdz-
kā skolēnu nodomi par savu nā-
kamo darbu. Lai arī kādu to iz-
vēlēsies 25 vienības dalībnieki,
viņmēr viņi atcerēsies skolotā-
jas Zigfrīdas Upenieces smaidu
un Irinas Iščenko labo stingribu
«Varavīksnes» dārbības lalkā —
no 2. līdz 25. jūlijam kolhozā
«Jersika». Atcerēsies pielijušos
nezāļainos gurķu laukus, kuri
noteikti bija jāizravē. Liekas,
pavīsim vienkārši dārbs — ra-
vēt bet cik daudz pacietības
vajag, lai to godam izpildītu arī
tie, kas pirmo reizi strādā lau-
kos.

Vienības devīze: «Bez darba
nesamēsi ne rubli!». Tāpēc visi
strādāja loti centīgi, 1. vietā iz-
virzījās Vadims Larčenko, bet
2. vietā — Andrejs Cvetkovs.
No pirmajām vietām daudz ne-
atpalika Vitālijs Markevičs, Lari-
sa Kudravceva, Marina Baranov-
ska.

Sini vasarā jau otro reizi
LOTOS vienības strādāja Jelena
Mokrija.

Skolēnu darbu slavēja siltum-
nīcu vadītāja Aina Usāre, un arī
kolhoza galvenā agronome Ina
Smelcere deva skolēniem visla-
bāko raksturojumu.

E. Bojāre (Līvānos)

Apstiprina lēmumu par dzīvokļiem

Stabulnieku pagasta Tautas depu-
tu padomes izpildkomiteja sē-
ja jās dienās apstiprināja Kirova
kolhoza valdes un arod biedrības
komitejas lēmumu par dzīvokļu
sadali jaunu ceļtaja 24 dzīvokļu

mājā. Tagad iemītniekiem iz-
sniegs orderus.

Visvairāk dzīvokļu iedalīts ja-
najām ģimēm. Cetrastabu dzī-
vokļus saņēmuši Šoferis un kom-
bainieris Juris Dūda un lopkopē-

Līvānu pilsētas padome

LIVĀNU RAJONS. ZIBENIGA IDEJA?

Par to dzird runājam jau sen — rūpniču kantors, uz ielām, slāvot rindās... Ic pēc laicīna «atdalīšanās jautājums» parādās arī dažādu sapulču dienes kārtībā. Bet — pilnīgi oficiāli — ideja tika apspriesta pirmo reizi. Vēsturiskā Līvānu rajona atjaunošana — ar to savu kārtējo pilsētas padomes sesiju sāka deputāti.

Problēmas apspršešanai bija savs pamats: par Līvānu rajona atjaunošanu nobalsojuši līelum līelais vairākums no sesi apkārtējo lauku clemu deputātiem.

Taču vairākās uzstāšanās par šo jautājumu bija jutama krietna daja skeptisma. Vienu no galvenajiem pretargumentiem izvirzīja rajona Izpildkomitejas priekšsēdētājs I. Snikers — Līvānu rajona atjaunošana jo cieši saistīta ar jaunu apārātu izveidosanu, bet tas nozīmē papildus izdevumus. Bet tajā pat laikā, teiksmi, rajona Izpildkomitejas uzturēšana rajonam ik gadus izmaksā 230 tūkstošus rubļu, katra jaunizveidošā ciema padome (bet tādas, kā Ilkums, rodas, sadaloties kolhozēm) — 10 līdz 15 tūkstošus.

— Manuprāt, rajons Līvāniem nav pāri darijs. Pilsētas padomei tikai ciešāk vajag sadarboties ar rajona padomes deputātiem, vēl noteiktāk alīzstāvēt savas pilsētas intereses, — teica I. Snikers.

Neskaitotuz to, ka izteikti negatīva attiekīme par Līvānu rajona izveidošanu ir republikas Ministru Padomei un rajona vadībai, deputāti tomēr nolēma izveidot kompetentu komisiju, kurai divu triju mēnešu laikā jāliek skaidrībā un jāizstrādā pārliecinošs sociāli ekonomiskais pamatojums jaunajai idejai. Tādā, galvārds vēl nav teikts.

KOOPERATIVIEM VAJADZIGA KONTROLE

Patlaban Līvānos atrodas apmēram trīs desmiti dažādu kooperatīvu, un visi strādā praktiski bez kontroles. Deputātu pilnvaras šajā ziņā ir tās tieši: vienīgi nav pat dokumenta, kas apstiprinātu tiesības pieprasīt vajadzīgo dokumentāciju. Neskatoties uz pilsētas padomes iepriekšējiem lēmumiem, kooperatīvu reģistrācijā joprojām noteik tikai rajona izpildkomitejā, bet Līvānu pilsētas izpildkomitejā gluži vienkārši tiek nostādīta faktā priekšā, sak, atklāts vēl viens kooperatīvs.

Vai no īā ir kāds labums pilsētai — tas, pēc viena spriežot, maz kādu interesē. Bet ir taču tā, ka loti bieži kooperatori, izmantojot viefējos resursus, bez kādiem sirdsapziņas pārmetumiem izved savu produkciju ārpus rajona un pat ārpus republikas.

Tādu informāciju deputātūm sniedza pilsētas padomes priekšsēdētāja viefnieks A. Jelisejevs.

Runātāji — pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Znotiņš, deputāti M. Birzāka, I. Snikers — runāja par atskāstījumiem no kooperatīvu peļņas, kas nonāk nevis pilsētas, bet rajona budžetā, par nepieciešamību Līvānos izveidot neatkarīgo finansu inspektoru grupas, par kuru darbības vienu no galvenajiem aspektiem jājūsti tieši kooperatīviem.

Sesija nolēma vērteiz līgūt rajona izpildkomitejū nereģistrēt kooperatīvus bez jautājuma saskaņošanas pilsētas izpildkomitejā, izveidot pilsētā finansu inspekcijas grupu.

CETURTIE REPUBLIKA

Tik «goda pilna» vieta republikā Līvāniem ir atmostēras plesārnotībā, kā pārsvār veic divi pilsētas rūpniecības giganti — stikla fabrika un eksperimentālā biokimiskā rūpniča. Optimismu nerada arī ekoloģiskās un veselības aizsardzības pastāvīgās komisijas priekšsēdētāja V. Anspoka kārtējā informācija. Izrādās, ka biokimiskā rūpniča vlen ūjogā jau samaksājusi īpaši naudu par gaisa plesārnošanu 60 tūkstošu rubļu apmērā, taču ne rajons, ne pilsēta no šīs summas nav saņēmuši ne kapeiku.

Kas attiecas uz stikla fabriku, tad komisija lesaka pārvietot ārpus pilsētas tikai šītās cehu. Taču tas ir cieši saistīts ar mehanizētās ražošanas cehu, kur nodarbināti piecpadsmit procenti uzņēmumā strādājošo, kur tiek izmantoti četrdesmit procenti elektroenerģijas. Tagad nu skaidrs, ka ar vienu spalvas vilcienu problēmu airīsīnāt nav iespējams.

Deputāti pieņēma lēmumu izveidot darba grupu, lai vispusīgi izskatītu priekšlikumus: par abu cehu slēgšanu vai to pārveidošanu uz pilsētas rūpniecības zonu. Sesija nolēma arī griezīs republikas Augstākajā Padomē ar līgumi 30 līdz 50 procentus no sode naudām, kas lekās tas par ekoloģiskajiem pārkāpumiem, iestājīti pilsētas budžetā.

PAR VALSTS KAROGU

Pilsētā liksēti divi gadījumi, kad norauts Latvijas Republikas valsts karogs. Daudzām iestādēm, organizācijām, uzņēmumiem, kā arī pilsētas iedzīvotājiem karoga gluži vienkārši nav, jo to nekur nevar legādāties.

Apsriedeuši šo jautājumu, deputāti nolēma paātrināti sarkanbaltsarkanā karoga pārdošanu par pieņemamām cēmām pilsētas iedzīvotājiem, bet dzīvokļu saimniecības pārvaldei uzdots ar karogiem nodrošināt organizācijas un iestādes. Par republikas valsts karoga noraušanu paredzēts sods 500 rubļu apmērā.

DAZADI...

→ Izmainīti val atgriezīli vēsturiskie nosaukumi ūjām pilsētas ielām: Kosmonautu — Avotu (jaunais nosaukums), I. Sudmaja — Vēcticībnieku, Gvārdes — Vecskolas.

→ Pie pilsētas komunālās saimniecības dienestā notiek īzveidot pārīstāvīgu iecirkni (ar savu ūstu un algas fondu), kas nodarbosis ar pilsētas labiekārtību. Uz tā bāzes pilnīgi iespējams nokārtot latvju plākšņu ražošanu, kā arī koka vai betona zālektām pukū trauku, soliņu, informācijas stendu, aktritāmu trauku, ielu apgaismes ķermēju un citu vajadzīgu priekšmetu ražošanu.

Sesijas materiālus apkopoja I. Korovova

TRESDIEN ap divpadsmitiem naktī notika Preiļu televīzijas pirmsākais raidījums. Tā vērtējumu un turpmākās vēlmes var teikt

lasītājs.

ATTĒLĀ: īsi pirms pirmā Preiļu TV eksperimentāla raidījuma tā 'gatavotāji: Boņifācijss Kalniņš — radio re-

leju stacijas vadītājs un Jānis Zarāns — kinodirekcijas direktors.

J. Salnavieša foto

Viedoklis

...tā varētu raksturot dažrežo situāciju mūsu sabiedriskā politiskajā dzīvē. Sobi visu uzmanību piekalta ražas novākšanai un deficitā mantu legādeli. Nejut ne LTF ne LNNK aktivitātēs. Pa brīdim PSKP "Latvijas filiāle un LNNK viena otrai cenšas "kādu spalvas kušķi no astes izplūkt". Kaut kas noteik Augstākajā Padomē. Un tas arī viss. Pirms pāris gadiem modāmēs, bet nu atkal mūsu galvinas noslīgušas un snaudiens «gāz gar zemi». Vai aizmīgsim? Ja īā, tad nekādā valīzē ne pamodisimies! Vai šāda iepriekšamība nevienu nebaidīta?

Skriet pienācis laiks izbeigt valgām tela acīm raudzīties Augstākās Padomes virzienā un gaidītāk tā mums uz sudrabā paplātes pienīs to, ko ceram sagaidīt — patiesus neatkarību un latviešu tautas uzplaukumu. Nenesīs! Gluži vienkārši — tā nav

uz to spējīga. Zinu, ka man tūlit daudzi uzbrucks un pārmetīs: «Meli! Mēs taču tik demokrātiski vēlējām tikudrus un pārliecīnātās neatkarības piekrītējus iedabūjām parlamentā un cik kolosāli viņi tur cīnāsi!» Cīnīties jau cīnās, tikai — ar ko un par ko? Līdz šim Augstākā Padome nav darījusi tikpat kā neko, lai atjaunotu neatkarīgu Latviju, bet ir darījusi visu, kas tās spēcīgos lai starpautisku atīzīšanu iegūtu formāli pārdēvēta Latvijas PSR. Lai tauta ticētu, ka tiešām tiek darīts viss, ko vēlētāli gribēja, dodoties vie urnām, pienītās neatkarības Deklarācijā. Jau trešā pēc kārtas, lai trešā ar pretrunigu saturu, kas nosaka kaut kādu mīklainu pārejas periodu.

Sobrid tiek gatavots pilsonības likums un jauna

Vai snaužam?...

Salversme. Milje līdzpilsotīl ja jūs gribat uz visiem laikiem zaudēt tiesības uz savu valsti, uz savu Latvijas Republiku. Ja jūs gribat, lai par latviešu tautu pēc gadiem var palasīt tākai vēstures grāmatās, turpiniet vien mīli noraudzīties uz Augstākā Padomi un ar patēcības asāram acīs pienīmet piedāvātos likumprojektus! Tikai atcerieties, ka Augstākā Padome nav vienīgais akūti svārīgais jautājums: Latvijas deokupācija, demilitarizācija, attiecības ar armiju, PSKP, utt.

Bet pietiks gausties! Ne aizmirsīsim, ka Latvijā ir arī reāls spēks, kas tomēr var kaut ko darīt nākotnes labā. Tā ir pati latviešu tauta, tās pamatiēdzīvotāli. Kuriem pilsonības jautājumi ir jābūt sekojošām viedoklim: Latvijas Republi-

kas pilsoni ir personas; kūrām bija LR pilsonība līdz 1940. gada 17. jūnijam un vīnu pēcnācēji. Sis kritērijs nosaka personu loku, kurās piedalās Saeimas vēlēšanās. So loku precīzē Saeimas vēlēšanu Pagaidu likums, kuru apstiprina LR Pilsonu Kongress. Tiesīglie pienīmi jaunu likumu par pilsonību arī pārītām personām var tikai LR konstitucionālie institūti pēc Latvijas Republikas atjaunošanas de facto.

Tādēļ aicinu visus rājona iedzīvoņus, kuriem rūpīmu turpmākais likenis: izteikt savu viedokli LTF Preiļu nodalas koordinācijas centrā (rakstiski valmutiski). Gaidu jūsu ierosinājumus.

Ar cīenu —

Jānis Brīgīs,

Preiļu pilsētas Pilsonu komitejas priekšsēdēs

Valsts māju pārdošana personiskajā īpašumā

Viss sākās ar to, ka pēkšni atklājās — Aglonas padomju salīmniecībā pārīdotas salīmniecības dzīvojamās mājas pilsoniem Frolenkoviem un Zukovai. Frolenkovi tagad dzīvo uz Aglonas bazīkkalni piešķirtās zemes. bet Zukova — blakus Jaudzemu fermā. Tas, protams, nebūtu nekāds sevišķs, ja vien jautājums par mājas pārdošanu butu saskanots ar bazīliku Zukova savukārt apdzīvoši pusi nopirktais mājas. Otra puise būtu noderīga fermas slauceju vajadzībām. Sādas domas izskanēja darba kolektīva padomes sēdē.

Pa analīzēsim situāciju, izrādās, ka Frolenkova mājas sākotnēlā vērtība bija 12 900 rubļi, patrelzēlā bilāncēs vērtība 4 000 rubļi. Zukova dzīvojamajai mājai bilances vērtības nav, bet tās kapitālajam remontam izlieto 3 105 rubļi. Pēc sāvenības grāmatvedes teiktā par sādu cenu tad arī tika pārdotas mājas. Kaut gan izrādījās, ka vīna nati pēc divām dienām salīmniecības kārti iemaksāja vēl 1 140 rubļus par Frolenkova māju. Tādējādi māja galarezultātā maksāja iepriekšēji 5 140 rubļus. Miklaina arī dokumentu formēšana, jo neviens nevarēja uz-

rādīt pirkšanas — pārdošanas līgumu.

Rajona tautas deputātu grupa ie rosināja šo līetu izskaitīt Aglonas padomju salīmniecības darba kolēktīva padomē. Padomes sēdē salīmniecības direktors N. Ivanovs zipojās, ka vīss izdarījis atbilstoši likuma normām — ir izzlina par mājas vērtību, agrorūpniecības apvienības piekrīšana un galu galā vīns pats atbild par vīsu, kas noteik salīmniecībā bet darba kolēktīva padomes ielaukšanās ir neviletā.

Aglonas pagasta Tautas deputātu padomes Izpildkomitejas priekšsēdētājs V. Jonāns atzīna, ka klūdījies pirkšanas — pārdošanas līguma apstiprināšanā un reģistrēšanā. Jo nav saskanījis ar bazīliku. Patiesām pirkšanas — pārdošanas līgumu būtu apstiprinājis notārs, tādu ne skaidrību nebūtu.

Darba kolēktīva padomes locekli sēdē bila neapmierināti ar vārdoto māju nocenošumu. Sēdēs galtā tika noskaidrots, ka minētās darījums neatbilst vairākiem noteikumiem. Parkāts Mīnistru Padomes un Augstākās Padomes 1989. gada lēmums «Par valsts un sabiedriskā

dzīvokli, fonda dzīvokli un māju pārīšanu pilsoni, personīgalā īpašumā». Vadoties pēc tur teiktā, cenas nosaka vērtēšanas komisija, kuras sastāvā ietilpst administrācijas un arodkomitejas iecīlātā amatpersonas un finansu iestāžu pārstāvji. Pārīšanās cenu nosaka kompleksi: nemot vērā līetošanas īpašības, apbūves gabala novērtējumu, mājas kategoriju, tās tehnisko stāvokli, atrāšanās vietu un tā tālāk.

Pēc šī līguma prasībām māju pārīšanas cenas apstiprina attiecīgo uzņēmumu vadītāji un arodkomitejas pēc leprikējās saskanošanas ar darba kolēktīva padomē.

Lēmums paredz, ka māju pirkšanas — pārīšanas līgumus apstiprina valsts notārlāta kantori un tākai tad reģistrē Tautas deputātu padomes Izpildkomitejā.

Ari pēc LPSR Civilkodeska 248. panta prasībām māju pirkšanas — pārīšanas līgumam jābūt notārlāti apliecinātam, ja kaut viena no pūsēm ir pilsonis,

J. Anspoks,

Z. Ozerska. Ogres rajona galvenā valsts sanitārā ārste («Ogres Vēstis», šī gada 28. jūlijis). Redakcijas piezīmē. Interesanti, vai mūsu rājona SES sādu vēsti nav sanēmusi? Un ja ir kāpēc nebrīdināja rājona dzīvotājus?

Nepeldēties Daugavā

Pamatoties uz republikāniskās SES telefona programmu, Ogres SES brīdīna, sakārā ar to, ka Daugavpils pilsētas attīrišanas iekārtu kanalizācijas notekūdeņos, kurus levada Daugavā, ir atrasta nezināma ķīmiska vielā (domājams — dekiks), peldēties Daugavā un tuvākajās tās plētekās nerekomendējam.

● Latvijas Republikas Pilsolu kongress un LR Jūrmalas Pilsolu komiteja alcina vienkop latviešu uzņēmējus no visas pasaules, lai spriestu, ko reālu uzsākt mūsu saimnieciskajā atdzīmšanā. Pilsolu kongress uzticējis uzņēmēju sajēta sagatavošanas darbu vadīt Jūrmalas LR Pilsolu komitejas priekšsēdīm G. H. VOLBRUGAM. Tiekties ar vīnu, tad ari lūkosim uzziņāt par iecerēto pasākumu ko tuvāk.

KAPEC NEPIECIESAMS UZNĒMĒJU KONGRESS

Vispārīnāmā natiessiba — pārīspārījama politiska neatkarība bez ekonomiskas pastāvības. Latvijas nākotnes nodrošināšana svērtīgs ir vēl viens priekšnoteikums — lai Latvija būtu latviska, ar to saprotot tautas izdzīvošanu garantējošu latviešu vairākumu — vismaz 70 procentus tagad visai slīdenī 52 vietā. Blakus raibajai politiku un politisko partiju rindai saturiski daudz peļkāks ir ekonomistu un tautsaimnieku potenciāls — nav atbildes (vismaz tā nav izskanējusi publiski) uz jautājumu, kā panākt reālu ekonomikas augšupejai. Mūsu saimniekošanas pieredze lielākoties ir vienpusēja, vērsta austrumu virzienā, bet tur, kā zināms, ar ekonomiku ir visai attāls sakars — objektīvās likumības bezcerīgi aizklātas ar centralizētu sociālistisko sadali. It kā plānošanu un cītiem hibridiem, personīgā ieinteresētība ir aizstāta ar kolektīvo vienaldzību. Mazapgūtā puse ir Eiropas un pasaules tirgus. Tirgus ekonomika. Rietumā pieredze. Tas viss nav jāizdomā no jauna, jo mums ir daudz tautiešu (Latvijas pilsolu) citur pasaulei, kam uzņēmējdarbība, bizness, ekonomika, komerccletas ir galveni pamatnodarbošanās. Ir arī šo nozaru teorētiki.

Pienācis laiks saprast, ka vērtība ir cilvēka prāts. Mēs atgūstam savus māksliniekus, arhitektus, rakstniekus un dzejniekus, bet ne mazāk svarīgi ir atgriezt Latvijas aprites arī komersantus un biznesmenus. Svešatnes tautiešu prakse kopā ar mūsu austriemu pieredzi ir reāls pamats Latvijas ekonomiskās attīstības programmai. Pirmsākot tās tās radīšanā tad arī būtu vispasaules latviešu biznesmenu kopānākšana Jūrmalā, sākot novembrī. Iepriekš pieminēto demografisko apsvērumu (tautas izdzīvošanas) dēļ svarīgi ir Latvijas ekonomiku attīstīt ar Latvijas pilsonu spēkiem. Tie nav ikai latvieši, ja atceramies, ka jātāku pieredze, ari ebrejiem, krieviem, vāciešiem, sejniešiem, poliem un citu tautību pārstāvīiem. Bez tam tas būtu reāls šķērsis Latvijas neargumentētā

izpārdošanai, kas jau ir sākusies. Daudzi rietumpasaules veiklie darbīni izmanto mūsu nekompetenci, lai gūtu pelnu un labumu sev. Ātrie, sasteigtie līgumi var dot zināmu augšupejas iespējai, taču pāšos pamatos šī bezskaidras koncepcijas un mīrkligā labuma gūšanas ekonomiskā politika var novest pie tā, ka mūsu mājās relz saimniekos cīti. Līdzīgi kā pēdējā piecdesmitgadē, tikai no otras debesupuses. Arī šī problēma gaida savu risināšanas variantu piedāvājumu no vispasaules uzņēmējdarbību.

Latvijas latvieši šobrīd ir joti nevienlīdzīgās izeljas pozīcijās (ekonomikā) ar svešatnes tautiešiem. Ja kaut vai salīdzinām pēc faktiskā valūtas kuras mūsu iešķējības mīnešalgas, sikumos neiedzīlinoties, vīnu mēneša izpeļņu ar dažām pirkšanas un pārdošanas operācijām var pārvērst mūsu ...20 gadu algā. Ne runojat jau par kapitālu. Kongress ir jārod priekšlikumi, lai dzimtenē dzīvojošie mūžīgi nevalīdi nabazīgo radītāku statusā, jāizstrādā taisnīgi komercdarbības uzsākšanas priekšnoteikumi visiem.

Uzņēmēju saletam jārada arī konceptuāli jaunas Latvijas uzņēmumu denacionalizācijas notāstīnes — denacionalizācija pēc pastāvošās likumdošanas var novest pie tā, ka daudzi lielie uzņēmumi klūst par PSRS pilsonu išpašumu. Jo vīnu rokās it kā likumīgi nonāks dala uzņēmumu akciju.

KAM PIEDER UZNĒMĒJU KONGRESA SASAUKNĀSANAS IDEJA?

Esam jau pieraduši, ka daudz tāuna un nebūluša iesaka valiuzko neievērotu uzmanību vērš Leopolds Ozoliņš. Arī Šoreiz, impiuss bija Vispasaules latviešu ārstu kongresā. Tālāk idei izstrādāja LNNK Jūrmalas nodalā un Pilsonu komitei un ierosināja to akceptēt Latvijas Republikas Pilsonu kongresa otrajai sesijai. Priekšlikumus Pilsonu kongresam kopā ar Gvido Hariju Volbrugu gatavoja Ivars Smelts, Pēteris Augustovs un Guntars Rumbēters.

Iespējams, ka pēc šī raksta izslīšanas kāds mani stiegsiels apvainot pilnīgā vienaldzībā pret tūkstošiem pīrmām kārtām — augošo — līvāniešu veselību, par viena uzņēmuma aizstāvēšanu par katru cenu, kaitējot visiem iedzīvojātājiem. Un tomēr nevaru kļūtēt, jo pārāk uzstājīgi no dažādām tribinēm pēdējā laikā skan «aizvākt», «slēgt», «likvidēt». Uzbrukumu objektās, kā jau uzminējāt, ir Līvānu stikla fabrika. Starp citu, ne tikai — līdzīgas draudošas prasības tiek adresētas arī biokimikiem, melioratoriem.

Nē, es netalsnojos, nenone mu valnu no sava uzņēmuma, vēl jo vairāk, būdama viena no tā galvenajiem speciālistiem. Man ir dārga arī līvāniešu jaunās paaudzes un savu pašas bērnu veselību. Un kurš galu galā ir pats sev ienaidnieks? Neapstridami, ekoloģiskais stāvoklis pilsētā nav labvēlīgs, un stāvoklis steidzīgi ir jāmaiņa. Tas ir vienīzīmīgi.

Tikai — val varam to izdarīt ar aizliedzošiem pasākumiem, kas piedevām sajaukti ar vētraimām emocijām? Mans viedoklis šāds: nobriedusi stādzīzma vajadzība beidzot «savest kopā» divas savas laikā «emancipētās» dāmas — ekonomiku un ekologiju. Ci-

ties vārdiem sakot, atveselot apkārtējo vidi ar ekonomiskām metodēm, nebalodīties ekologiskajām programmām atvēlēt lielus leguldījumi. Starp citu, mūsu uzņēmumi izšķēlētās jauns kristāla kīmiskās pulēšanas cehs, pie tam — pašu spēkiem. Nenemos spriest, cik ātri atmaksāsies iepuldītie 125 tūkstoši rubļi, taču esam gatavi cīst zaudējumus, lai tiek gan mūsu strādnieki, gan pilsētnieki būtu ekoloģiski pasargāti.

Neredzu nekādu pamatojumu periodiskiem uzbrukumiem gaisīsim vadu ceham. Iedomāšanās vēl nav arguments. Vēl jo vairāk tāpēc, ka kontrole par atmosfēras stāvokli ielsētā ioprojām nav nokārta, bet Valsts dabas aizsardzības komitejas reģionālā komiteja, šķiet, pagaldām ir vissvēcīga radikāll mainīt situāciju.

Un kas vēl ir sāsāpeits, — to rekonstrukcijas, tehnoloģisko rāšanas cehu celtniecības, tās projekta izstrādāja ne tikai republikas, bet valsts vadošie zinātniski vētniecikie instituti, tājā skaitā arī mūsu profili. Tātā pašā laj-

NOVADNIEKS

KAS PIEDALISIES KONGRESĀ?

— Val esat iecerējuši alcīnāt konkrētu cilvēku, val arī nākat kļāt ar vispārēju uzalcīnājumu visiem interesentiem?

— Mēs ieslīm dažādus celus. Sakumā reklamēsim kongresa ideju vispār, tad kontaktēsimies arī ar konkrētiem uzņēmējiem. Darbs ir sācies, esam saņēmuši jau pirmos pieltikumus. Cik vīen ir bijusi iespēja tikties ar ārziņiem, visi izsakās atzinīgi. Jo apzinās, ka tas tomēr ir kā vairāk nekā dažs labs deklaratīvs lemmums val uzsaukuši.

— Val kongresa dalībniekiem izvirzāt arī kādus ierobežojošus kritērijus — piemēram, vārītīgās apdzīšanas ietekmes, kā vairāk nekā dažs labs deklaratīvs lemmums val uzsaukuši.

— Val kongresa dalībniekiem izvirzāt arī kādus ierobežojošus kritērijus — piemēram, vārītīgās apdzīšanas ietekmes, kā vairāk nekā dažs labs deklaratīvs lemmums val uzsaukuši.

— Nē, ierobežojumu nebūs. Var būt labi speciālisti, nebūdami kapitālisti vai bankieri. Ideāls piemērs ir mūsu tautītis Dzelzkalna-Dzelzkalēja kungs. Mums ir vajadzīgi visi — gan praktiski, gan teorētiski. Latvijas savukārt pārstāvēs kopsaimniecību vīrieši, kā arī komercdarbības uzsākšanas priekšnoteikumi visiem.

— Nē, ierobežojumu nebūs. Var būt labi speciālisti, nebūdami kapitālisti vai bankieri. Ideāls piemērs ir mūsu tautītis Dzelzkalna-Dzelzkalēja kungs. Mums ir vajadzīgi visi — gan praktiski, gan teorētiski. Latvijas savukārt pārstāvēs kopsaimniecību vīrieši, kā arī komercdarbības uzsākšanas priekšnoteikumi visiem.

— Ja mēs nepiedāvātu savu guvumu valdībai, kas tomēr arī vārītīgās apdzīšanas ietekmes, kā vairāk nekā dažs labs deklaratīvs lemmums val uzsaukuši.

— Ir blūšas sarunas ar Izpildkomitejas priekšsēdētāju, un vārītīgās apdzīšanas ietekmes, kā vairāk nekā dažs labs deklaratīvs lemmums val uzsaukuši.

— Ja mēs nepiedāvātu savu guvumu valdībai, kas tomēr arī vārītīgās apdzīšanas ietekmes, kā vairāk nekā dažs labs deklaratīvs lemmums val uzsaukuši.

— Apdzīšātā tautas saimniecības potences.

— Dibināt savstarpējus kontaktus un slēgt konkrētus darījumus.

— Kopīgi ieteikt izmaiņas likumdošanā, kas novērsta valrākas barjeras, kurus patlaban vēl laukums traucēsētājām prečēm ir informācija, un arī Šoreiz darījumu cilvēkiem būs iespēja uzziņāt daudz vērtīga pašu biznesa attīstīšanai, kā arī reklamēt savas iespējas un intereses citu uzņēmēju vīudu. Tāpēc varu droši teikt — summa nav tik liela...

KO ORGANIZETĀJI GAIDA NO «PILSETAS TĒVIEM»?

Vispirms, lai netiktu likti nekādi šķēršļi. Sākumā bijušas Melas grūtības ar loti prozaiku lietu, bez kuras reālu darbību nekādi nevar uzsākt. — ar bankas rēķina atvēršanu. Atsevišķu amatpersonu ierēdnīcīkā augstprātība to vairākas dienas bejebāda iemesla nav jāvusi darīt.

Organizētāji cer, ka izpildkomiteja palīdzēs atrisināt vairākus praktiskus jautājumus. Piešķērējām pēcīgi telpas sakaru nodrošināšanas aparāturās un skaitļotāju uzstādīšanai.

KAS FINANSĒS KONGRESU?

Būs noteikta līdzdalības maksa, kā tas līdzīgos forumos parasti ir. Vēl gan nav pienēmts galīgā lēmums, bet privātpersonām piedāvāšanā maksāsot ap 100 rubļiem, organizācijām — divus tūkstošus rubļu. Kongresa laikā darbosies izstāžu zāle, kur reklamēs spozīcijas dalībnieki — par aizņemtā laukuma vienību maksās noteiktas summas. Finansēšanā piedalīties arī LR Pilsonu Komiteja.

— Vai jūsu iecerētā līdzdalības maksa nav pārāk liela, vai cilvēkus tā neatturēs?

— Summa ir apmēram tāda, kā citos līdzīgos saietos. Si ieguldītā nauda dalībniekiem atmaksāsles vairākkārt. Mēs neesam pie tā pieraduši, bet pārsaulē viena no dārgākajām prečēm ir informācija, un arī Šoreiz darījumu cilvēkiem būs iespēja uzziņāt daudz vērtīga pašu biznesa attīstīšanai, kā arī reklamēt savas iespējas un intereses citu uzņēmēju vīudu. Tāpēc varu droši teikt — summa nav tik liela...

Ja jūs tas ir īteinteresējis, tad piešķērējām pēcīgi telpas sakarībās, kā arī vārītīgās apdzīšanas ietekmes, kā vairāk nekā daži līdzīgiem atvērītājiem. Sagatavošanas darījumi apdzīšātājām prečēm ir informācija, un arī Šoreiz darījumu cilvēkiem būs iespēja uzziņāt daudz vērtīga pašu biznesa attīstīšanai, kā arī reklamēt savas iespējas un intereses citu uzņēmēju vīudu. Tāpēc varu droši teikt — summa nav tik liela...

Labas izdošanās gadījumā — tas, šķiet, katram skaidrs — leguvējs būs viens — Latvijas Republika. Laiks izbeigt šķirot, ar kā noplēniem un palīdzību kādā iecere valīdzīgās apdzīšātājām prečēm. Olgerds Grīnbergs, Uģis Sēnbergs jau reāli mums palīdz.

KAS PRAKTISKI ORGANIZES?

Vēl rīcības komitejas sastāvās nav apstiprināts un galīgais variants nav zināms, taču pasākuma iniciatori tās sastāvā cer ieraudzīt Andri Argali (Pilsolu kongresa delegāts, pārstāv LNNK padomē un valīdzīgā). Robertu Zilli (vīnš ir Latvijas Komitejas pārstāvētās saimniecības komitejas priekšsēdētājs), Uģi Sēnbergu (Jūrmalas pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja vīrieši), Olgerdu Berginani (vīnš ir Latvijas Komitejas locekle, pārstāv arī republikānu partiju). Tā kā pasākums notiks Jūrmalā, organizēšanā piedalīties visa Jūrmalas Pilsonu komiteja, palīdzēt LNNK Jūrmalas nodalas padomes un valdes loceklī, atbalstu solījusi arī LTF Jūrmalas nodalas vadība.

— Aīnis Saulītis («Jūrmala», 1990. gada 19. jūlijā)

Nenovēlīm vāinu uz pārmijnieka

kā nepemot vērā ekologiski tūru tehnoloģiju, vīnu bez izņēmuma veltot tikai ražošanas jaudu palielināšanai. Lai piedodītu mani slaveni zinātnieki, projektētāji, konstruktori, bet uz ko vīni skatītās gadu desmitus? Un kāpēc Šodien var zinību vīru bezdarbību atbildību prasa no īerīnās īnženieriem, kuri sanem vīnus pārmetumus? Piemēram, mūsu fabrikas galvenais īnženieris burtiski netiek valīt no komandējumiem, ir apbraukājis vīnu valstī, meklējot ekologisku tūru tehnoloģiju, bet neko nav atradis. Skriet, ka arī turpmāk būsim spiesti vārīties savā sulā.

Tāpēc nav izslēgts, ka jau tuvākajā nākotnē sanemīsim bargu brīdinājumu no sanīnātācības vai no Valsts dabas aizsardzības komitejas. Taču arī tāstākīlīkā neuzņēmuma vārtālīkā rezīna, ko gatavo pati tuvākā rītdiena! Pavismā nav izslēgta levērojamu zaudējumu ietekme, kas ievilkšies lespējams, gadiem?

Pašlaik mēs paredzam pēcīgi apmēram 3 miljonu rubļu apmēram. Bet ja rit, kad saīdarījās izslēgtais un materiāli? Sajos absolūtās ekonomiskās neskaidrības un vispārējā sabrukuma astāklos, kad uzņēmumu vārtālīkā rezīna, ko gatavo pati tuvākā rītdiena! Pavismā nav izslēgta levērojamu zaudējumu ietekme, kas ievilkšies lespējams, gadiem?

Pašlaik mēs paredzam pēcīgi apmēram 3 miljonu rubļu apmēram. Bet ja rit, kad saīdarījās izslēgtais un materiāli? Sajos absolūtās ekonomiskās neskaidrības un vispārējā sabrukuma astāklos, kad uzņēmumu vārtālīkā rezīna, ko gatavo pati tuvākā rītdiena! Pavismā nav izslēgta levērojamu zaudējumu ietekme, kas ievilkšies lespējams, gadiem?

— Iespējams, mani spriedumi ir pīsmītiski, taču būsim reālisti — pāri galvali nepārlekti. V

